

Voorstel aan de gemeenteraad

Opsteller

Cloo - Soet, Akke

Kenmerk

Z.24.430892 / D.24.1763687

Vertrouwelijkheid

Openbaar

Onderwerp

Jaarstukken 2023 en begroting 2025 Veiligheidsregio Fryslân

Voorgesteld besluit

1. Geen zienswijze over de jaarstukken 2023 en de resultaatbestemming in te dienen bij het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Fryslân
2. Geen zienswijze over de begroting 2025 in te dienen bij het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Fryslân.
3. Middels bijgevoegde brief bij het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Fryslân aandacht te vragen voor de onzekerheid rondom financiering.

Inleiding

Van de gemeenschappelijke regeling (GR) Veiligheidsregio Fryslân (VRF) zijn de jaarstukken 2023 en de begroting 2025 ontvangen. In artikel 29 en 31 van de GR VRF is bepaald dat de gemeenteraad bevoegd is een zienswijze over deze financiële stukken naar voren te brengen bij het dagelijks bestuur van VRF. Daarnaast heeft de gemeenteraad op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen sinds 2022 ook de bevoegdheid tot het indienen van een zienswijze, met als doel de positie van de gemeenteraad te versterken.

Beoogd effect

De belangen van gemeente Heerenveen in de GR VRF veiligstellen.

Argumenten

1.1 De raad is bevoegd een zienswijze over de jaarrekening in te dienen.

Het voorstel van VRF is om het resultaat over 2023 (€ 562.000) en de vrijval van bestemmingsreserves (€ 1.035.000) volledig te bestemmen voor de functiewaardering (FUWA) van verpleegkundigen en een nieuw functiesysteem. De kosten die dit met zich meebrengt voor 2023 en 2024 kunnen hiermee worden gedekt. Voor de structurele kosten heeft de bestuurscommissie Gezondheid een bestuurlijke opdracht aan het directieteam van VRF gegeven om een oplossing te zoeken. Een aantal bestemmingsreserves kunnen

vrijvallen, omdat het risico waarvoor ze gevormd zijn niet langer aan de orde is.

FUWA verpleegkundigen

Er wordt op dit moment een onderzoek uitgevoerd naar de FUWA van verpleegkundigen. De inhoud van het werk van verpleegkundigen en doktersassistenten wordt geëvalueerd. Dit betekent dat er met de betreffende functionarissen gesproken wordt en functieprofielen worden opgesteld. Op basis van de uitkomsten van die evaluatie kan worden vastgesteld of de functionele inschaling nog passend is. In vergelijking met de meeste andere gezondheidsdiensten hanteert VRF een lagere inschaling. De kosten voor 2023 (terugwerkende kracht) bedragen € 263.000. De structurele impact is € 700.000 - € 800.000 per jaar.

Nieuw functiesysteem

Een nieuw systeem is nodig om alles te onderhouden, minder reactief te hoeven reageren en weer passend te maken bij de huidige situatie. De geraamde kosten zijn € 500.000.

Aan de FUWA en het nieuwe functiesysteem wordt door VRF om de volgende argumenten prioriteit gegeven:

- Het is van belang om goed personeel te behouden en goed werkgeverschap te tonen. Daarom is het, op basis van alle ontwikkelingen, van belang de taakprofielen aan te laten sluiten bij wat wordt verwacht van de jeugdverpleegkundigen en doktersassistenten. Dit om kwalitatief goede jeugdgezondheidszorg te kunnen blijven leveren.
- Het huidige functiewaarderingssysteem is sterk verouderd en past niet meer in de flexibele wendbare organisatie die VRF moet zijn. Het systeem is uitstervend, het wordt landelijk al ruim 10 jaar niet meer onderhouden en externe deskundigen met kennis over het systeem zijn er steeds minder. Het fundament van het huidige systeem is gebaseerd op de management- en organisatieprincipes van de jaren negentig. Het systeem kijkt niet naar de vaardigheden die tegenwoordig worden gevraagd. Het huidige functieboek is niet meer toereikend voor functies die ingepast moeten worden. Zo is het functieboek erg gericht op hiërarchische functies. Zeer specialistische functies met een onafhankelijke rol zijn daardoor moeilijk in te passen.

VRF had ook kunnen voorstellen om het resultaat en de vrijval van reserves aan gemeenten terug te storten. Na bespreking in de bestuurscommissies is besloten tot het voorstel om het geld te reserveren. Wegens de hierboven genoemde argumenten wordt hier prioriteit aan gegeven.

Om reden van het belang van de FUWA en een nieuw functiesysteem en omdat de jaarrekening geen bijzonderheden bevat, wordt geadviseerd geen zienswijze in te dienen.

1.2 Het vizier is weer gericht op de reguliere taken.

De afgelopen jaren stonden voor VRF vooral in het teken van diverse crisistaken. Inmiddels zijn deze taken in een nieuwe, veelal afrondende, fase beland. Zo is de coördinerende rol met betrekking tot de opvang van ontheemden uit Oekraïne en het inrichten van crisisnoodopvanglocaties eind 2023 beëindigd. Ook de rol in de COVID-19 bestrijding is in 2023 afgebouwd. Hoewel de crisistaken in 2023 nog steeds onderdeel waren van de dagelijkse werkzaamheden, is het vizier weer teruggebracht naar de reguliere taken.

1.3 De jaarrekening bevat geen bijzonderheden.

Programma	Resultaat (x € 1.000)
Gezondheid	170
Crisisbeheersing	141
Brandweer	251
Resultaat 2023	562

Het positieve resultaat wordt verklaard door:

Lagere rentekosten	€	100.000
Minder personeelsgerelateerde kosten	€	300.000
Vertraging in IM-projecten	€	162.000

2.1 De raad is bevoegd een zienswijze over de begroting in te dienen.

In de begroting 2025 zijn een aantal kleine bijstellingen opgenomen, maar bevat verder geen bijzonderheden. Daarom wordt geadviseerd geen zienswijze in te dienen.

2.2 Het financieel kader is ongewijzigd.

In uw zienswijze over het financieel kader 2025-2028, behandeld raadsvergadering 29 februari 2024, heeft u VRF verzocht het bedrag van € 452.000 voor de doorlichting van de begroting uit de kaderbrief te halen, gezien de financiële resultaten die VRF de afgelopen jaren heeft behaald. In een reactie geeft VRF aan dat blijkt dat het project doorlichting begroting op onderdelen niet duidelijk is geweest. In dit project is namelijk uitdrukkelijk gezocht naar dekking binnen de bestaande begroting voor de diverse uitdagingen die VRF op zich af ziet komen. Een groot deel van deze uitdagingen is dan ook opgevangen binnen de bestaande begroting, waarna een relatief klein deel (€ 452.000) is overgebleven. Besloten is om de kaderbrief ongewijzigd vast te stellen.

2.3 De begroting is naar beneden toe bijgesteld.

Het financieel kader 2025-2028 vormt het uitgangspunt voor de begroting 2025. Ten opzichte van het financieel kader wijkt de begroting op twee punten af.

(x € 1.000)	2025	2026	2027	2028
Financieel kader 2025-2028	89.569	93.395	97.112	100.847
Index materiële kosten	-161	-166	-169	-173
Rentelasten	-271	-198	-156	-149
Bijdrage begroting 2025-2028	89.137	93.031	96.787	100.525

Index materiële kosten: De berekening van deze index was te hoog. Ten onrechte was ook de looncomponent in de berekening meegenomen.

Rentelasten: Door het achterblijven van investeringen kunnen de rentelasten naar beneden toe worden bijgesteld.

Financiële kengetallen

	2023	2024	2025
Netto schuldquote	35,07%	76,60%	64,41%
Solvabiliteit	9,72%	7,49%	5,98%
Structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%

Netto schulquote: De netto-schuldquote weerspiegelt het schuldenniveau van de organisatie ten opzichte van de exploitatie. De netto-schuldquote neemt ten opzichte van 2023 toe, door het aantrekken van externe financiering voor de geplande investeringen.

Solvabiliteit: De solvabiliteit geeft inzicht in de mate waarin de organisatie kan voldoen aan haar financiële verplichtingen. De solvabiliteit neemt af door het invullen van de investeringsplanning in de komende jaren. Daarnaast neemt het saldo van de bestemmingsreserves af door de besteding van de specifiek voor projecten beschikbare gelden.

Structurele exploitatieruimte: De structurele exploitatieruimte is per definitie 0%, aangezien de gemeentelijke bijdrage exact is afgestemd op het resterende nadelig saldo.

3.1 Het zijn financieel lastige tijden.

Door de nieuwe systematiek van financieren vanuit het Rijk (herijking van het gemeentefonds) en de dreigende structurele korting van € 3 miljard vanaf 2026 verkeren gemeenten momenteel in onzekerheid over de financiering. Het is onduidelijk hoeveel geld er straks beschikbaar zal zijn. Dit zou grote consequenties kunnen hebben voor de gemeentelijke meerjarenbegrotingen, met ongewenste vertraging in de uitvoering van de gemeentelijke taken en onontkoombare bezuinigingen als gevolg. Dit betekent dat er keuzes moeten worden gemaakt die er ook toe zouden kunnen leiden dat er minder geld beschikbaar is VRF. Daarom wordt geadviseerd bij VRF hier aandacht voor te vragen.

Risico's of kanttekeningen

Kanttekeningen

1.1 De egalisatiereserve is op peil.

De VRF heeft een egalisatiereserve om tussentijdse fluctuaties in het begrotingssaldo op te vangen. De egalisatiereserve dient een omvang te hebben van tussen de 2% en de 5% van het begrotingstotaal. Eind 2023 bedraagt de omvang circa € 3,3 miljoen. Dit is 3,3% van de begrotingsomvang.

1.2 Er kan nog geen controleverklaring worden verstrekt.

De controleverklaring bij de jaarrekening ontbreekt. Dit heeft ermee te maken dat de rechtmatigheidsverantwoording wel van kracht is, maar er nog geen afgerond wetgevingstraject is. De wet- en regelgeving in Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden en Besluit Begroting en Verantwoording moet nog worden aangepast. Daardoor kan de accountant nog geen controleverklaring afgeven.

Door de recente wetswijziging zal vanaf 1 januari 2023 het dagelijks bestuur van VRF verantwoording over de rechtmatigheid dienen af te leggen aan het algemeen bestuur in de jaarstukken. In afwachting van de wet- en regelgeving is de verantwoording over de rechtmatigheid nog niet opgenomen in de jaarstukken.

Risico's

2.2 De werkelijkheid verloopt altijd anders.

De context waarin VRF opereert is weerbarstig en dynamisch. De laatste jaren hebben geleerd dat de werkelijkheid altijd anders verloopt. Bij het opstellen van de begroting is VRF er vanuit gegaan dat de crises zijn bezworen. Maar de diverse crises zijn niet de enige uitdagingen waar VRF voor staat. Daarnaast heeft VRF te maken met een aantal belangrijke landelijke ontwikkelingen zoals de Omgevingswet en de taakdifferentiatie bij de brandweer. Tegelijk spelen er grote vraagstukken zoals het betaalbaar en beschikbaar houden van de zorg. Bijkomende complicerende factor is de algemene prijsontwikkeling.

Communicatie en participatie

Boodschap	Doelgroep	Via welk middel	Door wie	Wanneer
Wij dienen geen zienswijze in over jaarstukken 2023 en de resultaatbestemming.	Dagelijks Bestuur Veiligheidsregio Fryslân	Brief	Gemeenteraad	Na besluitvorming raad op 30 mei 2024
Wij dienen geen zienswijze in over de begroting 2025.	Dagelijks Bestuur Veiligheidsregio Fryslân	Brief	Gemeenteraad	Na besluitvorming raad op 30 mei 2024
Wij vragen aandacht voor de onzekerheid rondom financiering.	Dagelijks Bestuur Veiligheidsregio Fryslân	Brief	Gemeenteraad	Na besluitvorming raad op 30 mei 2024

Financiën

Bijdrage gemeente Heerenveen:

	2025	2026	2027	2028
Opgenomen in begroting Heerenveen	6.178.421	6.392.138	6.612.138	6.612.138
Effect kaderbrief	623.921	701.417	763.965	1.048.115
Effect voorliggende begroting	-31.938	-26.910	-23.915	-23.694
Totale bijdrage	6.770.404	7.066.645	7.352.188	7.636.559

Effect kaderbrief: De verhoging van de bijdrage betreft voor het grootste deel indexering. De financiële consequenties van de kaderbrief zijn conform besluit opgenomen in de perspectiefnota 2024.

Effect voorliggende begroting: De verlaging van de bijdrage wordt veroorzaakt door de bijstelling van de rentelasten en de index voor materiële lasten. De verlaging wordt meegenomen in de begroting 2025.

Bijlagen

Aanbiedingsbrief begroting 2025 en jaarstukken 2023 VRF
 Jaarstukken 2023 VRF
 Begroting 2025 VRF
 Conceptbrief gemeenteraad Heerenveen

